

Nacka kommun

registrator@nacka.se

Beslut för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Nacka gymnasium, Natur & Teknik,
gymnasiesärskolan,
i Nacka kommun

Tillsyn i Nacka gymnasium, Natur & Teknik gymnasiesärskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nacka kommun under våren 2015. Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan, besöktes av Skolinspektionen den 28 januari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Skolinspektionen besöker alla skolhuvudmän under perioden 2015-2017. Före tillsynen gör Skolinspektionen en kartläggning av förhållandena på alla skolor som en viss huvudman ansvarar för. Myndigheten beslutar sedan, utifrån vad denna kartläggning visar, hur tillsynen av huvudmannens skolor ska läggas upp. Skolinspektionen gör en fördjupad tillsyn av cirka 20 procent av de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Alla fristående skolor och alla grundsär- och gymnasiesärskolor kommer också att få besök och egna tillsynsbeslut. Övriga kommunala skolor ingår i den samlade granskningen av kommunens skolverksamhet. De får inte besök och inte heller egna tillsynsbeslut.

Kunskapsresultat

Jämförande statistik för kunskapsresultat i gymnasiesärskolan finns inte sammanställd på nationell nivå. Skolan följer upp kunskapsresultaten individuellt med matriser som utgår från kunskapskraven för gymnasiesärskolan.

Trygghet och studiero

Rektorn, lärarna och personal från elevhälsan beskriver i intervjuer att eventuella kränkningar hanteras omgående. Elever förklarar i intervju att det är en trygg skola.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist	
3. Arbetsplatsförlagt lärande	Ingen brist	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-05-30
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det område som granskats.

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Gymnasiesärskolan i Nacka gymnasium bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats. Rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat, analyserar dessa och identifierar åtgärder för utveckling. I skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Tillsynen visar inte annat än att elevers behov av särskilt stöd och anpassning identifieras i ett tidigt skede och ges i den omfattning som eleverna har rätt till. Rektorn måste dock se till att elevhälsans funktioner används på ett sådant sätt att de ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Beslut

2015-02-20

4 (13)

Dnr 43 - 2015:528

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på en brist som huvudmannen måste åtgärda för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nacka kommun att senast den 30 maj 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn måste se till att skolans elevhälsa utgör en samlad resurs och används förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och arbeta för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Syftet är att ge förutsättningar för arbetssätt baserade på ökad samverkan mellan det som tidigare var den särskilda elevvården, skolhälsovården och det samordnande ansvaret för specialpedagogiska insatser. I propositionen till den nya skollagen (prop. 2009/10:165, s 277) lyfts fram att fokus för den medicinska insatsen inom elevhälsan inte längre endast ska utgöras av hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan "förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv". I propositionen beskrivs vidare hur elevhälsan har ett ansvar för att "bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor", och att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet "har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling" (s 276).

På Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan, finns det tillgång till de kompetenser som föreskrivs för elevhälsan, nämligen medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska.

I intervju med elever framkommer att de känner till hur man kommer i kontakt med skolsköterska, kurator och specialpedagog. De känner dock inte till att det finns en psykolog tillgänglig inom elevhälsan och hur de skulle kunna använda sig av den kompetensen.

I intervju med lärare framkommer att eleverna blir kallade till skolsköterskan år 1 eller när de kommer nya till skolan och att individuella uppföljningar görs kring elevernas studieresultat ett par gånger per termin med rektor, arbetslagsledare och personal från elevhälsan.

I intervju med studie- och yrkesvägledaren, skolsköterskan och kuratorn, beskriver de att det inte finns specifika förutbestämda elevhälsomöten för att kunna stämma av det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet runt eleverna, men att det skulle behövas. De beskriver vidare att de kommer in på uppdrag i specifika elevärenden men att de inte deltar i det förebyggande elevhälsoarbetet. Skolan har först från detta läsår tillgång till en psykolog, fyra timmar varannan vecka, men enligt personalen inom elevhälsan har skolan inte riktigt hittat någon modell för vad psykologen ska använda dessa timmar till. Det framkommer även i intervjun att kuratorn inte har tid att genomföra förebyggande insatser i verksamheten utan endast arbetar med specifika elevärenden men att kuratorn har önskemål om att ha elevhälsomöten en gång i månaden, bland annat kring det förebyggande arbetet. I intervjun konstaterar personalen inom elevhälsan att de för närvarande inte har förutsättningar att

genomföra ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete och att det är ett utvecklingsområde för skolan.

I det avslutande samtalet med rektorn bekräftas att det för skolan saknas ett samlat förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsoarbetet på Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan, inte i tillräcklig utsträckning görs samlat, förebyggande och hälsofrämjande, i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa den påtalade bristen.

Övriga bedömningsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Undervisningen ska utformas och genomföras så att eleverna ges möjligheter att nå de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program.

I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärn timer och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta avser samtliga ämnen och ämnesområden som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL).

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom t.ex. färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolan ska se till att elever på nationella program ges arbetsplatsförlagt lärande (APL) i minst 22 veckor under ledning av en handledare som har de kunskaper som krävs för uppdraget. APL är en central del i alla nationella program, då denna ska bidra till att eleven lär sig yrkeskulturen och blir en del av gemenskapen på en arbetsplats. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå och följa upp att så också sker. Handledaren är en central aktör i detta, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå så eleverna får adekvata arbetsuppgifter.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde, och i sin bedömning även beaktar

sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskrav och kravnivåer och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I gymnasiesärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på gymnasiesärskolans kunskapskrav. Om en elev har läst ett ämne enligt gymnasieskolans kursplaner, tillämpas gymnasieskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, istället bedömer och utvärderar läraren elevens kunskaper utifrån krav för grundläggande kunskaper och för fördjupade kunskaper med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar. Efter avslutad utbildning på nationella och individuella program får elever ett gymnasiesärskolebevis om sin utbildning, som innehåller information om programmet, ämnesområden eller kurser som eleven har läst, betyg, elevens arbetsförlagda lärande och gymnasiesärskolearbetet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska t.ex. se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum etc. Det kan också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat i från lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det

Beslut

2015-02-20
10 (13)

Dnr 43 - 2015:528

innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Beslut

2015-02-20
11 (13)

Dnr 43 - 2015:528

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Kjell Gyllenswärd
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvartagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan

Nacka gymnasium, gymnasiesärskolan, är inrymd i Nacka gymnasium som har ca 2 100 elever. Gymnasiesärskolan har för närvarande 22 elever, varav åtta elever i år 1-2 som läser enligt läroplanen Gys 13, programmet administration, handel och varuhantering. Övriga elever läser enligt den äldre läroplanen Lpf 94, varav sju elever läser år 3-4 på handels- och administrationsprogrammet och sju elever läser år 2-4 på det individuella programmet.